

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **T. S.** zast. Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou, advokátkou se sídlem Krátký lán 138/8, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2024, čj. KUOK 53366/2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 3. 10. 2024, čj. 78 A 1/2024-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Jeseník rozhodnutím ze dne 4. 12. 2023, čj. MJ/67928/2023/OP/DoV, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), jehož se žalobce dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Za to mu správní orgán I. stupně uložil pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Odvolání žalobce žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který ji výše uvedeným rozsudkem zamítl. S odkazem na judikaturu předeslal, že v případě přestupku spočívajícího v nepřipoutání řidiče za jízdy bezpečnostním pásem, nebyla-li tato skutečnost zdokumentována fotodokumentací či videozáznamem, je správní orgán při zjišťování skutkového stavu odkázán především na svědeckou výpověď policejní hlídky. V posuzované věci byli vyslechnuti oba její členové. Při silniční kontrole ani v průběhu správního řízení žalobce jinou variantu skutkového děje, než která plyne

z provedených výsledků, netvrdil a neučinil tak ani v žalobě. I když je přestupkové řízení ovládáno zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, nezabývá to účastníka řízení povinností označit důkazy na podporu svých tvrzení. Žalobce netvrdil alternativní verzi skutkového děje a ani neoznačil žádný důkaz, který by bylo s to prokázat, že jeho oděv v době skutku splýval s bezpečnostním pásem, či že by policisté nebyli schopni vidět nezapnutý pás. Svědecké výpovědi policistů jsou v dané věci dostatečným podkladem pro zjištění skutkového stavu.

[3] Krajský soud též odkázal na judikaturu týkající se věrohodnosti svědecké výpovědi policistů, podle níž je lze obecně považovat za nestranné a věrohodné svědky, neprokázali se v konkrétním případě opak. V posuzované věci ze spisu neplynou žádné indicie nevěrohodnosti výpovědí policistů. Žalobce byl podroben běžné kontrole dokladů, hlídka v průběhu kontroly postupovala standardně, sepsala oznámení přestupku a umožnila se žalobci k němu vyjádřit. V dané věci bylo dostatečným způsobem prokázáno naplnění skutkové podstaty přestupku. Výpovědi policistů jsou vzájemně souladné, konzistentní a nevykazují žádné logické rozpory či nejasnosti. Nebyl zjištěn ani žádný motiv, proč by policisté měli zájem na stíhání žalobce. Uvedené nemůže zvrátit ani to, že v úředním záznamu policisté uvedli toliko nepřipoutání žalobce při zastavení vozidla. Nezjištění barvy oblečení žalobce a bezpečnostního pásu ani chybějící popis přesného místa pozorování děje jednoho každého policisty nepovažuje krajský soud za deficit oslabující míru jistoty, s jakou byl skutkový stav zjištěn. Policisté vypověděli, že žalobce řídícího vozidlo bez zapnutého bezpečnostního pásu zřetelně viděli, že se jednalo o přehledný úsek a že pás určitě s oblečením žalobce nesplýval. Měl-li žalobce za to, že měl být výslech podrobnější, mohl se jej zúčastnit a klást policistům otázky. Stejně tak měl-li za to, že měly být provedeny další důkazy, mohl jejich provedení navrhnout. Nic z toho však neučinil. K námitce týkající se dílčího konstatování žalovaného na str. 4 napadeného rozhodnutí pak krajský soud uvedl, že připuštění velmi malé pravděpodobnosti omylu dvou policistů současně, kteří při dobré viditelnosti pozorovali totéž, je připuštěním pravděpodobnosti omylu spíše v teoretické rovině. Nelze vytýkat žalovanému, že tuto možnost zmínil, neboť absolutní vyloučení lidského omylu je bláhovostí. Žalovaný tím však neoslabil závěr, podle něhož bylo v posuzované věci prokázáno, že žalobce svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty daného přestupku. Požadavky judikatury na kvalitu zjištění skutkového stavu byly splněny.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] **Žalobce (stěžovatel)** podal proti rozsudku kasační stížnost. Uvedl, že tak činí z důvodu nesprávného posouzení právní otázky. První podle něj sporná otázka zní: „*Existuje-li jen ‘velmi malá’ pravděpodobnost, že se obviněný nedopustil přestupku, je eventuální vyslovení viny v souladu se zásadou in dubio pro reo?*“ Žalovaného k jeho závěru vedl jediný důkaz, a to svědecká výpověď policistů. Výpověď žalovaný zhodnotil tak, že existuje šance, že se policisté v pozorování mýlili, avšak je velmi malá. Krajský soud se neztotožnil s námitkou, podle níž existuje-li pravděpodobnost (byť velmi malá), že se obviněný přestupku nedopustil, nelze jej dle zásady *in dubio pro reo* uznat vinným. Podle stěžovatele není podstatné, zda přednesl jinou variantu skutkového děje. Otázkou je, zda byl prokázán skutkový děj tak, jak jej správní orgán pojal. Rovněž není pro posouzení věci stěžejní, zda označil důkazy na podporu svých tvrzení. Nejenže řidič, který jede sám ve vozidle, z povahy věci důkazy o

pokračování

tom, že byl připoután, disponovat nemůže, ale zejména žaloba nestála na otázce konkurence skutkové verze žalobce, nýbrž na tom, že naznal-li správní orgán, že policisté se mohli v pozorování zmýlit, pak měla být věc posouzena dle zásady *in dubio pro reo*. Rovněž závěr, podle něhož měl stěžovatel vyjádřit své námitky již při silniční kontrole (případně označit důkazy), zde není relevantní. Žalovaným provedené hodnocení výpovědí policistů již v sobě zohledňuje, že stěžovatel nekoncepoval svou obhajobu již po zastavení a že nepředložil žádné důkazy. Ze stejného důvodu je pro věc nevýznamné, zda jsou policisté věrohodní. Otázkou bylo, jak měl žalovaný usoudit o věci, zjistil-li, že existuje určitá pravděpodobnost, že se policisté zmýlili. Rovněž pro posouzení dané námitky nemá význam hodnocení nedostatků ve výpovědích svědků soudem. Svědecké výpovědi již zhodnotil žalovaný a dospěl k závěru, že existuje pravděpodobnost, že se svědci zmýlili. To nepřisluší soudu přehodnocovat.

[5] K závěru soudu, podle něhož se v dané věci jednalo o připuštění pravděpodobnosti omylu spíše v teoretické rovině, stěžovatel uvedl, že žalovaný hodnotil svědecké výpovědi policistů jako celek. Pokud souhrnné hodnocení výpovědi znemožňovalo přezkum v mezích žalobních bodů, pak měl soud přistoupit ke zrušení žalovaného rozhodnutí namísto jeho eventuální dezinterpretace. Žalovaný přitom šanci nepravdivosti výpovědi policistů zhodnotil jako „velmi malou“, tedy větší, než „ne zcela nepravděpodobnou“, jak uvádí judikatura. Požaduje-li judikatura, aby v případě, že existuje pochybnost, kterou se rozumí „ne zcela nepravděpodobná možnost“, bylo řízení zastaveno, pak mělo být řízení zastaveno i v tomto případě.

[6] Druhou spornou otázku formuloval stěžovatel takto: „Je správní orgán povinen přezkoumat, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání přestupku?“ V tomto směru uvádí, že je mu známa dřívější judikatura (odkazuje na rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2012, čj. 8 As 100/2011-70), dle které je úkolem správních orgánů důkladně zhodnotit, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání přestupku. Stěžovatel v žalobě dovozoval, že z toho vyplývá povinnost správního orgánu ověřit, že tvrzení svědka je reálné, pravdivé, možné, a tedy zjišťovat též související okolnosti. To obecná výpověď policistů neumožňovala, neboť se omezovala na obecné tvrzení, aniž by byla poloha policistů upřesněna pro skutečnou možnost přezkoumání, zda mohli vidět to, co tvrdí. Mají-li správní orgány povinnost hodnotit, zda policisté mohli spáchání přestupku vidět, pak je na správních orgánech, aby si k tomu opatřily nosné skutečnosti, tj. zejména zjistily, odkud policisté pozorování činili. Zjišťování těchto skutečností nebylo na stěžovateli, ale na správním orgánu. Ten nezjistil přesné místo, odkud policisté jednání pozorovali, vzdálenost pozorování ani jeho úhel, přesto klade žalobci za vinu, že nepředložil důkaz o tom, že tato vzdálenost či úhel pozorování neumožňovala policistům pozorovat nezapnutý bezpečnostní pás. Je otázkou, jak mohl stěžovatel takový důkaz předložit, když správní orgán nezjistil příslušné relevantní skutečnosti. Shora zmíněný rozsudek nelze interpretovat tak, že by správní orgán musel provádět šetření na místě či rekonstrukce skutkového děje (došlo naopak k rozvoji techniky, který správním orgánům naplnění tohoto požadavku značně usnadňuje).

[7] Stěžovatel uzavřel, že přijatelnost kasační stížnosti v rozsahu první otázky tvrdí z důvodu, že se dotýká jeho ústavních práv (případný zásah do hmotných práv garantovaných ústavním pořádkem představuje průlom do omezení projednatelnosti kasační stížnosti). Ve vztahu k druhé otázce pak přijatelnost odůvodňuje judikaturní rozpolceností. Odkazuje na zmíněný rozsudek čj. 8 As 100/2011-70, který je v jeho prospěch. Je mu ale známo, že

existuje několik rozsudků, které odkazovaný rozsudek ve větší či menší míře popírají. Zároveň vzhledem k delší době od vydání zmíněného rozsudku považuje stěžovatel za přínosné vyjasnit, zda je požadavek na elementární ověřitelnost tvrzení policisty stále aktuální.

[8] **Žalovaný** se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil se závěry napadeného rozsudku. Shrnul, jak výpovědi policistů hodnotil správní orgán I. stupně a v návaznosti na odvolací námitky žalovaný. Výpovědi policistů jsou věrohodné, konzistentní a přesvědčivé. Není nic, co by důvěryhodnost jejich osob a výpovědí snižovalo. Ve správním řízení nebylo ani zjištěno nic, co by ovlivnilo jejich poměr k osobě stěžovatele nebo k věci. Žalovaný též odkázal na judikaturu týkající se věrohodnosti policistů a jejich výpovědí v obdobné situaci.

[9] **Stěžovatel** v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že jeho argumenty se míjejí s důvody kasační stížnosti. Žalovaný pouze opakuje důvody svého rozhodnutí. K otázkám vymezeným kasační stížností pak stěžovatel v reakci na vyjádření žalovaného uvádí, že na škále míry jistoty potřebné pro vyslovení viny stojí „*ne zcela nepravděpodobná možnost*“ daleko za „*velmi malou pravděpodobností*“. Připustil-li žalovaný „*velmi malou*“ možnost, byla tato možnost více pravděpodobná než zcela nepravděpodobná, a proto měl řízení zastavit. Jde-li o druhou spornou otázku, žalovaný nijak nevyvrací tvrzení stěžovatele, podle něhož jsou správní orgány povinny důkladně zhodnotit, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání tvrzeného přestupku a za tímto účelem učinit relevantní skutková zjištění pro takový úsudek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Vzhledem k tomu, že v dané věci u krajského soudu rozhodovala samosoudkyně, zkoumal Nejvyšší správní soud nejprve přijatelnost kasační stížnosti dle § 104a odst. 1 s. ř. s. Zabýval se tedy tím, zda kasační stížnost (ve smyslu uvedeného ustanovení) *svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele*. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti lze odkázat na usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (jehož závěry se použijí i mimo oblast mezinárodní ochrany, viz usnesení NSS ze 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[11] Podle existující judikatury bude kasační stížnost přijatelná, pokud: (i) se dotýká zatím judikaturou neřešených právních otázek; (ii) se týká právních otázek řešených rozdílně; (iii) je třeba judikaturního odklonu; či (iv) došlo k zásadnímu pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Jde-li o první ze stěžovatelem vymezených otázek, kterou podle něj krajský soud nesprávně posoudil (*Existuje-li jen „velmi malá“ pravděpodobnost, že se obviněný nedopustil přestupku, je eventuální vyslovení viny v souladu se zásadou in dubio pro reo?*), přichází v návaznosti na uplatněnou kasační argumentaci z hlediska přijatelnosti kasační stížnosti v úvahu jen důvod čtvrtý (stěžovatel nepoukazuje na neexistenci judikatury, její rozdílnost či potřebu odklonu). Tento důvod je však jen výjimečným nástrojem pro řešení zásadních pochybení. Sestává především ze dvou typizovaných situací: (a) krajský soud ve svém

pokračování

rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu, či (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (viz výše zmíněné usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39). Na přijatelnost dle situace (a) v dané věci s ohledem na uplatněnou kasační argumentaci usuzovat nelze (stěžovatel netvrdí, s jakou ustálenou judikaturou by měl být postup krajského soudu v rozporu). V úvahu tedy přichází jen situace (b), u níž je však třeba, aby se jednalo skutečně o zásadní pochybení krajského soudu. Případná nevýrazná pochybení zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby založila přijatelnost kasační stížnosti (opět viz usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39, jakož i řadu navazujících rozhodnutí, například usnesení NSS z 31. 1. 2018, čj. 1 Azs 379/2017-26 či z 15. 12. 2022, čj. 8 Azs 195/2022-28).

[13] Nejvyšší správní soud ve vztahu ke stěžovatelem formulované (první) sporné otázce předesílá, že přijatelnost kasační stížnosti nelze odvíjet od tvrzeného dotčení „*hmotných práv garantovaných ústavním pořádkem*“, jak se stěžovatel domnívá. Takový náhled na přijatelnost kasační stížnosti by popíral smysl tohoto institutu, jak je vymezen shora (viz výše též odkazovanou konstantní judikaturu). Ostatně důsledkem řady správních a soudních rozhodnutí je z povahy věci právě zásah práv, a to včetně těch ústavně garantovaných.

[14] Konkrétní argumentace, kterou stěžovatel v této části kasační stížnosti uplatnil, se odvíjí od toho, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí mimo jiné uvedl, že je „*jen velmi malá pravděpodobnost*“, že by se policisté ve svém pozorování mylili. Z této dílčí části odůvodnění rozhodnutí žalovaného (se zdůrazněním jejího přesného znění) stěžovatel dovozuje, že řízení o přestupku mělo být zastaveno („*velmi malá*“ pravděpodobnost je vyšší než „*ne zcela nepravděpodobná*“ možnost). Naproti tomu krajský soud zhodnotil tuto část odůvodnění žalovaného v kontextu věci a uzavřel, že požadavky judikatury na kvalitu zjištění skutkového stavu byly v dané věci naplněny (viz bod 26 odůvodnění napadeného rozsudku). Již s ohledem na výše uvedené je nicméně především zřejmé, že daná (sporná) část odůvodnění rozhodnutí žalovaného a napadeného rozsudku se týká především skutkových zjištění správních orgánů a jejich hodnocení. Klíčové závěry krajského soudu, k nimž v dané věci dospěl a které se týkají skutkových zjištění, však považuje Nejvyšší správní soud za plně přezkoumatelné a zcela logické. Krajský soud tyto závěry dostatečně zdůvodnil, a to i s odkazem na příslušnou právní úpravu a za použití existující judikatury. V návaznosti na skutečnosti plynoucí ze správního spisu se navíc zaměřil i na konkrétní okolnosti dané věci, ze kterých vycházel (viz bod 25 odůvodnění napadeného rozsudku).

[15] Nejvyšší správní soud tak v projednávané věci s ohledem na výše uvedené k podstatě a východiskům odůvodnění napadeného rozsudku nemá v tomto směru výhrady svědčící přijatelnosti kasační stížnosti. I kdyby snad totiž krajský soud z hlediska sporných otázek dílčím způsobem pochybil, rozhodně by nešlo o hrubé pochybení při výkladu způsobem, který by vyžadoval zásah kasačního soudu (usnesení NSS z 11. 8. 2023, čj. 8 As 120/2022-28). K tomu je třeba připomenout, že je to především krajský soud, který je oproti Nejvyššímu správnímu soudu povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek (rozsudky NSS z 1. 3. 2017, čj. 6 As 256/2016-79, bod 21, či z 13. 5. 2020, čj. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). Jak již bylo výše uvedeno, stěžovatel proti závěrům krajského soudu v nynější věci staví svou argumentaci především na zdůraznění dílčí formulace z odůvodnění rozhodnutí žalovaného

týkající se pozorování ze strany policistů, z níž se snaží dovodit obecnější východisko pro zpochybnění zjištění skutkového stavu jako takového. K tomu je však třeba uvést, že i detailní posuzování dílčích otázek (jako je význam určité části odůvodnění rozhodnutí žalovaného pro celkový závěr o dostatečném zjištění skutkového stavu, resp. podoba použité formulace připouštějící omyl při pozorování policistů) by popíralo samotný smysl institutu přijatelnosti kasační stížnosti, jak byl popsán výše.

[16] Jde-li o druhou spornou otázku (*Je správní orgán povinen přezkoumat, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání přestupku?*), zde stěžovatel především poukazuje na závěry shora již označeného rozsudku čj. 8 As 100/2011-70 a zmiňuje v této souvislosti i „rozpolcenost“ navazující judikatury. K tomu Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel nijak neupřesňuje, jakou judikaturu má v tomto ohledu na mysli a v jakých konkrétních aspektech nemá být jím odkazovaný rozsudek respektován. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, že by stěžovatelem zmiňovaná rozpolcenost ve vztahu k nyní projednávané věci existovala (a to tím spíše ani ve smyslu nejednoty judikatury týkající se obecnějších otázek). Uvedené platí již s přihlédnutím k tomu, že i samotný stěžovatelem zdůrazňovaný rozsudek čj. 8 As 100/2011-70 výslovně své závěry vztahuje ke „konkrétním okolnostem projednávaného případu“, přičemž v dané věci byly výpovědi policistů zpochybňovány fotografiemi založenými ve správním spisu (viz bod 19 odkazovaného rozsudku).

[17] Z hlediska shora již vymezených důvodů přijatelnosti kasační stížnosti je pak třeba shrnout, že kromě toho, že není zřejmý rozpor v judikatuře (stěžovatel žádný takový ani konkrétně neoznačil), ani nelze dovodit, že by zde krajský soud existující judikaturu nerespektoval (lze dodat, že otázku viditelnosti vozidla ze strany policistů neopomněl v odůvodnění svého rozhodnutí ani správní orgán I. stupně ani žalovaný). Nejvyšší správní soud pak ani v dané věci neshledal důvod ověřovat „aktuálnost“ závěrů plynoucích z rozsudku čj. 8 As 100/2011-70. Není totiž ani zřejmé, že by postup krajského soudu (resp. předchozí postup správních orgánů) závěry rozsudku čj. 8 As 100/2011 popíral. Pokud pak jde o samotné skutkové okolnosti dané věci (tedy zda bylo místo pozorování viditelné a z jakých hledisek měly správní orgány místo pozorování hodnotit), zde Nejvyšší správní soud odkazuje na výše již uvedenou část odůvodnění tohoto usnesení zabývající se významem skutkových zjištění správních orgánů a krajského soudu z hlediska zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti (viz zejm. bod [15] shora).

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. dubna 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu